

Hai m trong ba năm trước, có một người con gái trẻ lang thang qua làng tôi...

Đu bù tóc r, g p ai cũng c i c i, cũng ch ng i ng n ng i tè tr c m t m i ng i. Vì v y, đàn bà trong làng đi qua cô gái th ng nh n c b t, có bà còn ch y lên tr c d m chân, đu i "Cút cho xa!". Th nh ng cô gái không b đi, v n c c i ngày d i quanh qu n trong làng.

H i đó, cha tôi đã 35 tu i. Cha làm vi c b i khai thác đá b máy chém c t tay trái, nhà i quá nghèo, mãi không c i đ c v . Bà n i th y con điên có s c vóc, thì đ ng lòng, quy t đ nh mang cô ta v nhà cho cha tôi, làm v , ch bao gi cô ta đ cho nhà tôi "đ a n i d i" s đ i đi li n. Cha tôi dù trong lòng b t nh n, nh ng nhìn c nh nhà, c n r ằng đành ch p nh n. Th là k t qu , cha tôi không ph i m t đ ng xu nào, nghi m nhiên thành chú r .

Khi m sinh tôi, bà n i m cháu, hóp cái mi ng ch ng còn m y cái răng vui s ng nói: "Cái con m điên này, mà i sinh cho bà cái đ a ch ng g y r i!". Có đ i u sinh tôi ra, bà n i m m t tôi, không bao gi cho m đ n g n con.

M ch mu n ôm tôi, bao nhiêu l n đ ng tr c m t bà n i dùng h t s c gào lên: "Đ a, đ a tôi..." bà n i m c k . Tôi còn tr ng n c nh th , nh kh i th t non, bi t đầu m l tay v t tôi đi đâu thì sao? Dù sao, m cũng ch là con điên. C m i khi m kh n c u đ c b tôi, bà n i l i tr n m t lên ch i: "Mày đ ng có hòng b con, tao còn lâu m i đ a cho mày. Tao mà phát hi n mày b nó, tao đánh mày ch t. Có đánh ch a ch t thì tao cũng s đ i mày cút!". Bà n i nói v i v i kiên quy t và ch c ch n. M hi u ra, m t m s h i kh ng khi p, m i l n ch dám đ ng x xa ngó tôi. Cho dù vú m s a căng đ y c ng, nh ng tôi không đ c m t ng m s a m nào, bà n i đút t ng th i ng th i nuôi cho tôi l n. Bà nói, trong s a m có "b nh th n kinh", n u lây sang tôi thì phi n l m.

H i đó nhà tôi v n đang gi ỹ gi a gi a v ỹng b n l y c a nghèo đói. Đ c bi t là sau khi có thêm m và tôi, nhà v n th ng ph i treo niêu. Bà n i quy t đ nh đu i m , vì m không nh ng ch ng i nhà ăn h i c m nhà, còn th nh tho ng làm thành ti ng th phi.

M t ngày, bà n i n u m t n i c m to, t tay xúc đ y m t bát c m đ a cho m , b o: "Con d ầu, nhà ta bây gi nghèo l m r i, m có l i v i cô. Cô ăn h t bát c m này đi, r i đi tìm nhà nào giàu

có h n m t tí mà , sau này c m không đ c quay l i đây n a, nghe ch a?". M tôi v a và m t mi ng c m to vào m m, nghe bà n i tôi h "l nh ti n khách" li n t ra kinh ng c, ng m c m đ ra lã tã trong mi ng. M nhìn tôi đang n m trong lòng bà, l p b p kêu ai oán: "Đ ng... đ ng...". Bà n i s t m t l i, l y tác phong uy nghiêm c a b c gia tr ng nghiêm gi ng hét: "Con dâu điên mà ngang b ng cái gì, b ng thì ch có qu t t lành gì đâu. Mà v n lang thang kh p n i, tao bao dung mà hai năm r i, mà còn đòi cái gì n a? Ăn h t bát đ y r i đi đi, nghe th y ch a h ?". Nói đ n bà n i l i sau c a ra cái x ng, đ p th t m nh xu ng n n đ t nh D Thái Quân n m g y đ u r ng, "ph m!" m t ti ng. M s ch t gi c, khi p nh c lén nhìn bà n i, l i ch m r i cúi đ u nhìn xu ng bát c m tr c m t, có n c m t r i trên nh ng h t c m tr ng nh ch. D i cái nhìn giám sát, m ch t có m t c đ ng k qu c, m chia c m trong bát m t ph n l n sang cái bát không khác, r i nhìn bà m t cách đ ng th ng h i.

Bà n i ng i th n th , hoá ra, m mu n nói v i bà r ng, m i b a m s ch ăn n a bát, ch mong bà đ ng đ u i m đi. Bà n i trong lòng nh b ai vò cho m y n m, bà n i cũng là đàn bà, s c ng r n c a bà cũng ch là v ngoài. Bà n i quay đ u đi, nu t nh ng n c m t nóng đi, r i quay l i s t m t nói: "Ăn mau ăn mau, ăn xong còn đi. Nhà này cô cũng ch t đ i thôi!". M tôi đ ng nh tuy t v ng, đ n ngay c n a bát c m con cũng không ăn, th p th nh b c ra kh i c a, nh ng m đ ng b c c a r t lâu không b c ra. Bà n i đ n lòng đ u i: "Cô đi, cô đi, đ ng có quay đ u l i. D i g m tr i này còn nhi u nhà ng i ta giàu!". M tôi quay l i, đ a m t tay ra phía lòng bà, thì ra, m mu n đ c ôm tôi m t tí.

Bà n i l ng l m t lúc, r i đ a tôi trong b c tã lót cho m . L n đ u tiên m đ c m tôi vào lòng, m nh p nh p c i, c i h nh phúc r ng r . Còn bà n i nh g p quân thù, hai tay đ s n d i thân tôi, ch s m lên c n điên, quăng tôi đi nh quăng rác. M ôm tôi ch a đ c ba phút, bà n i không đ i đ c gi ng tôi tr l i, r i vào nhà cài ch t then c a l i.

Khi tôi b t đ u l m hi u bi t m t chút, tôi m i phát hi n, ngoài tôi ra, b n tr ch i cùng tôi đ u có m . Tôi tìm cha đòi, tìm bà đòi, h đ u nói, m tôi ch t r i. Nh ng b n b n cùng làng đ u b o tôi: "M mà là m t con điên, b bà mà đ u i đi r i." Tôi tìm bà n i v i v i, đòi bà ph i tr m l i, còn ch i bà là đ "bà lang sói", th m chí h t tung m i c m rau bà b ng cho tôi. Ngày đó, tôi làm gì bi t "điên" nghĩa là cái gì đâu, tôi ch c m th y nh m tôi vô cùng, m trông nh th nào nh ? m còn s ng không?

Không ng , năm tôi sáu tu i, m tôi tr v sau 5 năm lang thang.

Hôm đó, m y đ a nhóc b n tôi ch y nh bay t i báo: "Th , mau đi xem, m mà v r i kìa, m

b điên c a mà y r i!" Tôi m ng quá đít nh ng nh ng, co giò ch y v i ra ngoài, bà n i và cha cũng ch y theo tôi. Đây là l n đ u tiên tôi nhìn th y m , k t khi bi t nh . Ng i đàn bà đó v n áo qu n rách nát, tóc tai còn nh ng v n c khô vàng khè, có tr i m i bi t là do ng đêm trong đ ng c nào. M không dám b c vào c a, nh ng m t h ng v phía nhà tôi, ng i trên m t hòn đá c nh ru ng lúa tr c làng, trong tay còn c m m t qu bóng bay b n th u. Khi tôi và lữ tr đ ng tr c m t m , m cu ng cu ng nhìn trong đám tôi tìm con trai m . Cu i cùng m dán ch t m t vào tôi, nhìn tôi chòng ch c, nh ch mép b o: "Th ... bóng... bóng...". M đ ng lên, liên t c gi lên qu bóng bay trong tay, dú vào lòng tôi v i v n nh n t. Tôi thì liên t c lùi l i. Tôi th t v ng ghê g m, không ng ng i m ngày đêm tôi nh th ng l i là cái hình ng i này. M t th ng cu đ ng c nh tôi kêu to: "Th , bây gi mà y bi t con điên là th nào ch a? Là m mà y nh th này đ y!"

Tôi t c t i đáp l i nó: "Nó là m mà y! M mà y m i là con điên y, m mà y m i là th này!" Tôi quay đ u ch y tr n. Ng i m b điên này tôi không thèm. Bà n i và b thì l i đ a m v nhà. Năm đó, bà n i đ u i m đi r i, l ng tâm bà b ch t v n dày vò, bà càng ngày càng già, trái tim bà cũng không còn s t thép đ c n a, nên bà ch đ ng đ a m v , còn tôi l i b c b i, b i m đã làm tôi m t th di n.

Tôi không bao gi t i t nh v i m , ch a bao gi ch đ ng nói v i m , càng không bao gi g i "M !", khi ph i trao đ i v i m , tôi gào là ch y u, m không bao gi dám hé mi ng.

Nhà không th nuôi không m mãi, bà n i quy t đ nh hu n luy n cho m làm vi c v t. Khi đi làm đ ng, bà n i d t m đi "quan sát h c h i", bà b o m không nghe l i s b đánh đòn. Sau m t th i gian, bà n i nghĩ m đã đ c đ y d t ng đ i r i, li n đ m t đi c t c l n. Ai ng m ch c t n a ti ng đã xong c hai b "c l n". Bà n i v a nhìn đã tá h a s h i, c m c t là lúa gi ng v a làm đồng tr bông trong ru ng nhà ng i ta. Bà n i v a s v a gi n phát cu ng ch i r a: "Con m điên lúa và c mà không phân bi t đ c..." Bà n i còn đang ch a bi t nên xoay x ra sao, thì nhà có ru ng b c t lúa tìm t i, m ng bà c ý đ y con dâu làm càn. Bà n i tôi l a gi n b c ph ng ph ng, tr c m t ng i ta l y g y đánh vào eo l ng con dâu, ch i: "Đánh ch t con điên này, mà y cút ngay đi cho bà..."

M tuy điên, nh ng v n bi t đau, m nh y nh m lên ch y tr n đ u g y, mi ng phát ra nh ng ti ng l p b p s h i: "Đ ng... đ ng...". Sau r i, nhà ng i ta cũng c m th y ch ng m t, ch đ ng b o: "Thôi, chúng tôi cũng ch ng b t đ n n a. Sau này gi cô ta ch t m t tí là đ c...". Sau khi c n sóng gió qua, m o i ng i đ i đ t thút thít khóc. Tôi khinh b b o: "C v i lúa mà cũng ch phân bi t đ c, mà y đúng là l n!" L i v a d t, gáy tôi b m t cái tát l t, là bà. Bà tr ng m t b o tôi: "Th ng ngu kia, mà y nói cái gì đ y? Mà y còn th này n a? Đ y là m mà y đ y!" Tôi vùng v ng b iu môi: "Cháu không có lo i m điên khùng th này!"

"A, mày càng ngày càng lão. Xem bà có đánh mày không!" Bà n i i gi tay lên, lúc này ch th y m nh cái lò xo b t t d i d t lên, che gi a bà n i và tôi, m ch tay vào đ u m , kêu th ng th t: "Đánh tôi, đánh tôi!"

Tôi hi u r i, m b o bà n i đánh m , đ ng đánh tôi. Cánh tay bà trên không trung thng xu ng, mi ng l m b m: "Con m điên này, trong lòng nó cũng bi t th ng con đây!". Tôi vào l p m t, cha đ c m t h chuyên nuôi cá làng bên m i đi canh h cá, m i tháng l ng 50 t . M v n đi làm ru ng d i s ch b o c a bà, ch y u là đi c t c l n, m cũng không còn gây ra v r y rà nào l n n a.

Nh m t ngày mùa đông đói rét năm tôi h c l p ba, tr i đ t ng t đ m a, bà n i sai m mang ô cho tôi. Có l trên đ ng đ n tr ng tôi m đã ngã ì o ch m y l n, toàn thân trông nh con kh l m bùn, m đ ng ngoài c a s l p h c nhìn tôi c i ng ng n, mi ng còn g i tôi: "Th ... ô...". Có m y đ a b n tôi c i khúc khích, tôi nh ng i trên bàn chng, oán h n m kh ng khi p, h n m không bi t đ u, h n m làm tôi x u h , càng h n th ng Ph m Gia H c m đ u trêu ch c. Trong lúc nó còn đang khoa tr ng b t ch c m , tôi ch p cái h p bút tr c m t, đ p th t m nh cho nó m t phát, nh ng b Ph m Gia H tránh đ c. Nó xông t i bóp c tôi, chúng tôi gi ng co đánh nhau. Tôi nh con, v n không ph i là đ i th c a nó, b nó d dàng đ xu ng đ t. Lúc này, ch nghe m t ti ng "vút" kéo dài t bên ngoài l p h c, m gi ng nh m t đ i hi p "bay" ào vào, m t tay tóm c Ph m Gia H , đ y ra t n ngoài c a l p. Ai cũng b o ng i điên r t kh e, th t s đúng là nh v y. M dùng hai tay nh c b ng th ng b t n t tôi lên trên không trung, nó kinh s kêu khóc g i b m , m t chân béo khua kho ng đ p lo n x trên không trung. M không thèm đ ý, v t nó vào ao n c c nh c ng tr ng, r i m t th n nhiên, m đi ra.

M vì tôi gây ra đ i ho , m l i làm nh không có vi c gì x y ra. Tr c m t tôi, m l i có v khi p nh c, nhìn tôi v mu n l y lòng. Tôi hi u ra đây là tình yêu c a m , dù đ u óc m không t nh táo, thì tình yêu c a m v n t nh táo, vì con trai c a m b ng i ta b t n t. Lúc đó tôi không kìm đ c kêu lên: "M !" đây là ti ng g i đ u tiên k t khi tôi bi t nói. M s ng s c ng i, nhìn tôi r t lâu, r i y h t nh m t đ a tr con, m t m đ h ng lên, c i ng ng n. Hôm đó, l n đ u tiên hai m con tôi cùng che m t cái ô v nhà. Tôi k s tình cho bà n i nghe, bà n i s r ng r i ngã ng i lên gh , v i v nh ng i đi g i cha v . Cha v a b c vào nhà, m t đám ng i tráng niên v m v tay dao tay th c xông vào nhà tôi, không c n h i han tr ng đ n gì, tr c tiên đ p phá m i bát đũa v hũ trong nhà nát nh t ng, trong nhà nh v a có đ ng đ t c p chín. Đây là nh ng ng i do nhà Ph m Gia H nh t i, b Ph m hung hãn ch vào cha tôi nói: "Con trai tao s quá đã phát điên r i, hi n đang n m nhà th ng. Nhà mày mà không mang 1000 t tr ti n thu c thang, m mày tao cho m t m i l a đ t tan cái nhà mày ra."

M t nghìn t ? Cha đi làm m t tháng ch 50 t ! Nhìn nh ng ng i sát khí đ ng đ ng nhà h Ph m, cha tôi m t đ lên đ n, cha nhìn m v i ánh m t c c k kh ng khi p, m t tay nhanh nh c t d th t l ng da, đánh t i t p kh p đ u m t m . M t tr n l i m t tr n, m ch còn nh m t con chu t khi p hải run r y, l i nh m t con thú sẵn đã b d n vào đ ng ch t, nh y lên hải

hùng, ch y tr n, ti ng chíp chíp m phát ra c đ i tôi không bao gi quên đi n i. Sau đó ph i tr ng đ n c nh sát đ n ngấnbàn tay b o l c c a cha. K t qu hoà gi i c a đ n c nh sát là: C hai bên đ u có t n th t, c hai không n n n gì nhau c . Ai còn gây s s b t luôn ng i đó. Đám ng i đi r i, cha tôi nhìn kh p nhà m nh v n i niêu bát đĩa tan tành, i nhìn m tôi v t roi đ y mình, cha tôi b t ng ô m m tôi vào lòng khóc th m thi t. "M điên i, không ph i là tôi mu n đánh m , mà n u nh tôi không đánh thì vi c này không th dần x p n i, nhà mình làm gì có ti n mà đ n cho ng i. B i nghèo kh quá mà thành ho đ y thôi!". Cha i nhìn tôi nói: "Th , con ph i c mà h c lên đ i h c. Không thì, nhà ta c b ng i khác b t n t su t đ i, nhé!". Tôi g t đ u, tôi hi u.

Mùa hè năm 2000, tôi thi đ vào trung h c v i k t qu xu t s c. Bà n i tôi vì làm vi c c c nh c c đ i mà m t tr c đó, gia c nh ngày càng khó khăn h n. C c Dân Chính khu t tr Ân Thi (H B c) x p nhà tôi thu c di n đ c bi t nghèo đói, m i tháng tr c p 40 t . Tr ng tôi h c cũng gi m b t h c phí cho tôi, nh th tôi m i có th h c ti p.

Vì h c n i trú, bài v nhi u, tôi r t ít khi v nhà. Cha tôi v n đi làm thuê 50 t m t tháng, gánh ti p t cho tôi đ t lên vai m , không ai thay th đ c. M i i n bà thím nhà bên giúp n u xong th c ăn, đ a cho m mang đi. Hai m i ki lô mét đ ng núi ngo n ngoèo ru t dê làm kh m ph i t n s c ghi nh đ ng đi, gió tuy t cũng v n đi. Và th t là k tích, h b t c vi c gì làm vì con trai, m đ u không điên tí nào. Ngoài tình yêu m u t ra, tôi không còn cách gi i thích nào khác. Y h c cũng nên gi i thích khám phá hi n t ng này.

27/4/2003, i là m t ch nh t, m i đ n, không ch mang đ ăn cho tôi, m còn mang đ n h n ch c qu dào đ i. Tôi c m m t qu , c n m t mi ng, c i h i m : "Ng t quá, đ đầu ra?" M nói: "Tôi... tôi hái..." không ng m tôi cũng bi t hái c dào đ i, tôi chân thành khen m : "M , m càng ngày càng tài gi i!". M c i hi i.

Tr c lúc m v , tôi theo thói quen đ n dò m ph i c n th n an toàn, m i tr i. Ti n m xong, tôi i b n r n ôn t p tr c k thi cu i cùng c a th i ph thông. Ngày hôm sau, khi đang t trên l p, bà thím v i v ch y đ n tr ng, nh th y giáo gi i tôi ra ngoài c a. Thím h i tôi, m tôi có đ n đ a ti p t đ ăn không? Tôi nói đ a r i, hôm qua m v r i. Thím nói: "Không, m mà đ n gi v n ch a v nhà!" Tim tôi thót lên m t cái, m tôi ch c không đi l c đ ng? Ch ng đ ng này m đã đi ba năm r i, có l không th l c đ c. Thím h i: "M mà có nói gì không?" Tôi b o không, m ch cho cháu ch c qu dào t i. Thím đ p hai tay: " Thôi ch t r i, h ng r i, có l vì m y qu dào đ i r i!" Thím kêu tôi xin ngh h c, chúng tôi đi men theo đ ng núi v tìm. Đ ng v qu th c có m y cây dào đ i, trên cây ch l th vài qu c c, b i n u m c vách đá m i còn gi đ c qu . Chúng tôi cùng lúc nhìn th y trên thân cây dào có m t v t gãy cành, đ i cây là v c sâu trăm th c. Thím nhìn tôi r i nói: "Chúng ta đi xu ng khe vách đá

tìm!" Tôi nói: "Thím, thím đừng do cháu...". Thím không nói năng kéo tôi đi xuống vách núi...

Mở n m yên tĩnh d i khe núi, nh ng trái đào d i v ng vãi xung quanh, trong tay m còn n m ch t m t qu , máu trên ng i m đã c ng l i thành đám màu đen n ng n . Tôi đau đ n t i m c ngũ t ng nh v ra, ôm ch t c ng l y m , g i: "M i, M đau kh c a con i! Con h i h n đã nói r ng đào này ng t! Chính là con đã l y m ng c a m ... M i, m s ng ch ng đ c h ng sung s ng ngày nào..." Tôi sát đ u tôi vào khuôn m t l nh c ng c a m , khóc t i m c nh ng hòn đá d i trên đ nh núi cũng r t n c m t theo tôi.

Ngày 7/8/2003, m t trăm ngày sau khi chôn c t m , th g i nh p h c dát vàng dát b c c a Đ i h c H B c đi xuyên qua nh ng ng đ ng m tôi đã đi, ch y qua nh ng cây đào d i, xuyên qua ru ng lúa đ u làng, "bay" th ng vào c a nhà tôi. Tôi gài lá th đ n mu n y vào đ u ngòi m cô t ch c a m : "M , con đã có ngày m m t m mà y r i, M có nghe th y không? M có th ng m c i n i chín su i r i!"